

Klimaatvisie Ridderkerk

De route naar 2050

Voortgang
klimaatvisie
2022

REPAIR
STATION

Inhoudsopgave

Inhoud en inleiding	3
A. Besparen	4
B. Opwekken	8
C. Warmte	11
D. Opslag	13
E. Mobiliteit	14
F. Circulaire Samenleving	18
G. Klimaatadaptatie	21
H. Bodem en ondergrond	22
I. Lucht	24
J. Geluid	26
K. Externe Veiligheid	27
L. Communicatie	30

Inleiding

In 2021 is de Klimaatvisie Ridderkerk vastgesteld. De gemeente Ridderkerk heeft als doel de CO₂ te reduceren met 49% in 2030 en 95% in 2050. Daarmee geven we invulling aan het terugbrengen van de uitstoot van broeikasgassen én leveren we een bijdrage aan het realiseren van de circulaire samenleving.

Het jaar 2022 was een bijzonder jaar. De hoge energieprijzen leiden, begrijpelijkerwijs, tot zorgen. In toenemende mate hebben inwoners en partners te maken met hogere kosten. Er ontstond beweging om de gestegen energieprijzen op te vangen met bijvoorbeeld het prijsplafond voor kleinverbruikers en de verhoging van de energietoelage aan sociale minima. De verwachting is dat energieprijzen op korte termijn niet gaan dalen. Het is daarom nog belangrijker om zuinig om te gaan met energie en te verduurzamen.

Ook in de gemeente Ridderkerk zagen we veel beweging, zoals met de inzet van de energiecoaches. Zij brachten direct handen en spullen om energie te besparen. Veel mensen bezochten de Duurzaam Wonen Beurs. En dat gaat in 2023 verder.

Deze voortgangsrapportage blikt terug op 2022. In de rapportage kunt u per thema lezen wat er bereikt is en wat er gedaan is in 2022 om een stap richting de klimaatdoelstellingen te komen. Net zoals in de eerste rapportage geven we de voortgang weer in percentages en kleuren.

Voortgang in percentages

De percentages tonen aan hoe staat met de voortgang van de desbetreffende actie uit het uitvoeringsprogramma van de Klimaatvisie Ridderkerk. Een voorbeeld: in de rapportage staat dat we voor 100% klaar zijn met actie A.1.3 omtrent de aanpak voor de transitie van particuliere woningen. Dit betekent dat het plan klaar is en uitgevoerd wordt.

Voortgang in kleuren

Voor een aantal acties is geen percentage opgenomen, maar een stoplichtmodel gebruikt. Dit omdat het hierbij gaat om doorlopende acties / trajecten die onze continue aandacht vragen. Een voorbeeld is actie A.4 inzetten op bewustwording en gedragsverandering voor het verlagen van het energiegebruik. Een toelichting op de gebruikte kleuren van het stoplichtmodel treft u aan op pagina 3 van de rapportage.

De data uit de landelijke Klimaatmonitor van Rijkswaterstaat voorziet decentrale overheden van informatie over trends en voortgang. De klimaatmonitor van Rijkswaterstaat is een uitgebreid instrument met een dashboard, database en rapportage. We hebben de belangrijkste data meegenomen in onze voortgangsrapportage. Voor een uitgebreidere rapportage en database kunt u ook terecht op: <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard/co2-uitstoot/>.

Gestart - volgens planning:

Deze acties zijn gestart en uitvoering hiervan vindt volgens planning plaats.

Niet gestart - achter op planning:

In dit geval had de actie al opgestart moeten worden, maar is dit nog niet gebeurd.

Gestart - achter op planning:

In dit geval is het project gestart, maar loopt deze achter op de planning. De deadline van het uiteindelijke doel is mogelijk in gevaar.

Nog niet gestart - volgens planning:

Dit betreft acties die volgens planning nog niet gestart zijn, maar wel op een later moment ter uitvoering verwacht worden.

A. Besparen

Doel: In 1-1-2050 hebben heeft de gehele gebouwde omgeving in Ridderkerk het maximale haalbare energielabel bereikt en is de energievraag voor de gebouwde omgeving met 30% gedaald t.o.v. 2020.

Strategie	Acties
A.1 Onze woningvoorraad verbeteren naar minimaal label C: <ul style="list-style-type: none"> • Alle woningen met label E, F, G voor 1-1-2030 transformeren naar \geq B. • Vóór 1-1-2050 heeft onze woningvoorraad gemiddeld een energielabel B met als minimum label C 	A.1.1 Rapportage jaarlijkse vooruitgang energielabels en energievraag aan de hand van monitoring. A.1.2 Samen met woningcorporatie(s) optrekken in de transitie van huurwoningen, dit vastleggen in de jaarlijkse prestatieafspraken. A.1.3 Aanpak opstellen voor de transitie van particuliere woningen.
A.2 Vóór 1-1-2023 alle kantoren verbeteren naar \geq label C en naar label A in 2030 conform wettelijke verplichtingen	A.2.1 De aanpak opstellen om het commercieel vastgoed te verbeteren naar label B is afgerond.
A.3 Vóór 1-1-2030 al het commercieel vastgoed verbeteren naar \geq label B.	
A.4 Vóór 1-1-2050 is de energievraag van alle woningen gedaald met 30%.	A.4.1 Inzetten op bewustwording en gedragsverandering voor het verlagen van het energieverbruik en het nemen van energiebesparende maatregelen.
A.5 Verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed naar het economisch en maatschappelijk meest verantwoorde energielabel met als minimum label C.	A.5.1 In 2022 zijn de energiebesparende maatregelen met een terugverdiëntijd van 5 jaar of korter, die niet in de Meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) zitten, uitgevoerd. A.5.2 Aan de hand van de nieuw op te stellen MJOP stellen we een uitvoeringsplanning op voor het uitvoeren van energiebesparende maatregelen met een terugverdiëntijd van 5 jaar of korter welke wel een relatie hebben met de MJOP. A.5.3 In 2022 onderzoeken we energiebesparende maatregelen die een langere terugverdiëntijd hebben dan 5 jaar en raakvlakken hebben met de warmtevisie en we onderzoeken de constructies van de gemeentelijke daken t.b.v. de realisatie van zonnepanelen.
A.6 Vóór 1-1-2050 heeft het maatschappelijk vastgoed (incl. scholen, sportverenigingen en zorginstellingen) een energielabel van \geq label B.	A.6.1 Aanpak opstellen transitie maatschappelijk vastgoed.

A.1 Onze woningvoorraad verbeteren naar minimaal label C.

A.1.1 | Rapportage jaarlijkse vooruitgang energielabels en energievraag aan de hand van monitoring. (Gestart – volgens planning)

In 2022 is de Monitor en het Plan verbeteren energielabels E,F en G vastgesteld. Eén van de doelen uit de Klimaatvisie Ridderkerk is dat alle woningen een gemiddeld energielabel B hebben in 2050, met minimaal label C. In de visie is eveneens opgenomen dat er in 2030 geen woningen meer zijn met label E,F of G.

De nulmeting vormt de basis voor het plan. Om een goed beeld van de huidige situatie te krijgen is een data-analyse uitgevoerd met behulp van de Startanalyse van het Planbureau van de Leefomgeving (PBL).

Planning

A.1.1 Rapportage jaarlijkse vooruitgang energielabels en energievraag aan de hand van monitoring.	
A.1.2 Samen met woningcorporatie(s) optrekken in de transitie van huurwoningen, dit vastleggen in de jaarlijkse prestatieafspraken.	
A.1.3 Aanpak opstellen voor de transitie van particuliere woningen	
KPI's	
2562 Aantal woningen met label E	1183 Aantal woningen met label F
1552 Aantal woningen met label G	

Er zijn 1934 woningen met een geregistreerd E, F of G energielabel en 3361 ingeschatte energielabels E, F en G. Ongeveer twee derde van de energielabels E, F en G is ingeschat op basis van bouwjaar en is niet vastgesteld. Het is mogelijk dat een deel van de woningen voorzien is van na-isolatie waardoor het aantal E, F en G labels in werkelijkheid lager is.

In 2022 is gestart met het uitvoeren van de activiteiten uit het plan. Zo zijn er brieven naar particuliere woning-eigenaren met een woning met energielabel E,F of G verstuurd met een energielabel aanbod voor iedereen die al stappen gezet heeft in zijn woning en advies voor woningeigenaren die stappen willen ondernemen.

We zijn gestart met een natuurwaarden onderzoek in Bolnes en Slikkerveer. Dit doen we omdat we met campagnes over o.a. het isoleren van woningen rekening willen houden met beschermde diersoorten, zoals vleermuizen.

We hebben tot slot een sessie gehad met makelaars om met elkaar te bespreken hoe we potentiële kopers kunnen informeren over het verduurzamen van hun woning tijdens een verhuizing. Verhuizingen zijn een geschikte aanleiding om te verduurzamen.

A.1.2 | Samen met woningbouwcorporatie(s) optrekken in de transitie van huurwoningen, dit vastleggen in jaarlijkse prestatieafspraken. (Gestart – volgens planning)

Het huidige beeld is dat de corporaties goed op schema liggen om de doelstelling te halen. Op steeds meer huurwoningen liggen zonnepanelen en bovendien worden huurwoningen meer en meer verduurzaamd. Wij continueren de samenwerking en gesprekken met de woningcorporaties. In 2022 hebben we bijvoorbeeld energiedisplays verstrekt aan woningbouwvereniging Slikkerveer en Bolnes. Met Wooncompas richten we ons op cv-optimalisatie. Daarnaast zetten zij energiecoaches van de gemeente in. De doelen uit de Klimaatvisie worden ingebracht bij de prestatieafspraken tussen de corporaties en gemeente. In 2022 is de landelijke verplichting erbij gekomen dat woningcorporaties vanaf 2028 geen woningen meer mogen verhuren met energielabel E, F of G.

A.1.3 | De aanpak voor de transitie particuliere woningen is afgerond. (100%)

Het plan E,F, G label aanpak is klaar. Er zijn en worden continu (bewustwordings)acties uitgevoerd met het doel om inwoners bewust met energie om te laten gaan. De gemeente Ridderkerk zet energiecoaches in, deelt energieboxen uit, faciliteert de WoonWijzerWinkel en biedt online informatie aan. Daarnaast hebben we in 2022 warmtescans aangeboden in de wijk Slikkerveer, een warmtebeeldcamera beschikbaar gesteld om te lenen, groene cadeaubonnen uitgedeeld voor de aanschaf van energiebesparende en duurzame producten voor een woning, inductiekookworkshops georganiseerd en een wijkactie in de wijk Bolnes georganiseerd. Tot slot heeft weer de Duurzaam Wonen Beurs Ridderkerk plaatsgevonden. Hier kwamen 150 bezoekers en 20 standhouders op af.

A.2 & A.3 Focus om het commercieel vastgoed en de kantoren te verduurzamen. Dit betekent:

- Vóór 1-1-2023 alle kantoren verbeteren naar \geq label C
- Voor 2030 alle kantoren naar label A conform de wettelijke verplichtingen
- Vóór 1-1-2030 al het commercieel vastgoed verbeteren naar \geq label B.

A.2.1 | Aanpak opstellen transitie kantoren en commercieel vastgoed (100%)

Deze is afgerond. Vanaf 2023 moeten kantoorgebouwen met meer dan 100m² vloeroppervlakte over minimaal energielabel C beschikken. Daartoe hebben eigenaren van kantoren met geen energielabel en een te laag energielabel een brief ontvangen met het aanbod voor een gratis oriënterend advies gesprek bij het Zakelijk Energieloket Ridderkerk. In 2022 zijn er 159 kantoren aangeschreven.

In totaal voldoen 75 kantoren nog niet aan de eis. Zij hebben het aanbod van het Zakelijk energieloket ontvangen. Twaalf kantoren maakten daar gebruik van in 2022. In 2023 volgt nog een tweede brief. Naast de kantoren kijken we ook naar het algemene commerciële vastgoed.

Planning	
A.2.1 Aanpak opstellen transitie kantoren en commercieel vastgoed 1-7-2021 tot 21-12-2022	<div style="width: 100%;"><div style="width: 100%;"></div></div> 100%
KPI's	
75 Aantal kantoren > C	

Overzicht resultaten energiebesparing 2022	
Huurwoningen	
Woonwijzerboxen	847 (data april 2021 - juni 2022)
Standaardboxen	1350 (data april 2021 - juni 2022)
Energiecoaches adviesgesprekken	321
Energiedisplay	Woningbouwvereniging Slikkerveer: 35 verstrekt Woningbouwvereniging Bolnes: 8 verstrekt
Groene bon	1784 verzilverde bonnen
Huur-/koopwoningen	
Label EFG actie	Aanbod 250 stuks, allemaal verstrekt; 100 mensen op de wachtlijst voor 2023
Inductiekookworkshops	Bolnes: 12 deelnemers Slikkerveer: 5 deelnemers (te weinig om door te laten gaan)
Koopwoningen	
Label EFG actie	aanbod 250 labels, allemaal verstrekt; 100 mensen op de wachtlijst voor 2023
Warmtescan Slikkerveer	start november 2022 voor 550 woningen
VVE advies waterzijdig inregelen	afname door 1 VVE
Slimme buur portaal	in 2022 van 5 naar 20 slimme burens
Aantal verstrekte leningen Stimuleringslening Duurzaamheid Ridderkerk	48 (dit jaar veel warmtepompen)
Events	
Aansluiten bij natuurlijke momenten	Sessie met makelaars en hypotheekverstrekkers (ansichtkaart)
Duurzaam wonen beurs	150 bezoekers; 20 standhouders
Energieavond Christus is Koning kerk	60 deelnemers
Schuld maatjes avond Goede herder kerk	informereren over energiearmoede
Wijkactie Bolnes	Bewonersavond: 55 deelnemers Woonwijzerwagons: 15 bezoekers Opstarten natuurwaarde onderzoek Bolnes (i.v.m. spouw- en isolatieruimte)
Energiearmoede	
Ondersteuning energiecoach	300 gesprekken
Subsidieregeling voor cv optimalisatie	Gemeente gaat bij 680 woningen van Wooncompas de cv optimaliseren (vermogen omlaag; waterzijdig inregelen / radiatorventilatoren). Wooncompas zal zich inzetten om dit ook te doen bij de overige woningen in december 2022 en januari 2023. Ook beschikbaar voor woningbouwvereniging Bolnes
Utiliteitsbouw	PvA en actieve communicatie label C kantoren Zakelijk energieloket Actie winkeldeuren dicht
Communicatie	Abri's en driehoeksborden RREW Brieven - label EFG actie - energiecoaches RREW via krant, OTID, Facebook

A.4 Vóór 1-1-2050 is de energievraag van alle woningen gedaald. Daarnaast wil de gemeente Ridderkerk inwoners stimuleren bewust naar het gasgebruik te gaan kijken en minder gas te laten gebruiken.

A.4.1 | Inzetten op bewustwording en gedragsverandering voor het verlagen van het energieverbruik.

Hiertoe zijn vele acties uitgevoerd, zoals in de tabel op pagina 6 weergegeven.

Het onderzoeksprogramma 'Duurzaamheid als collectieve opgave' met de Erasmus Universiteit Rotterdam ging in 2022 een nieuwe fase in. In de eerste fase is door middel van actiegericht onderzoek gekeken naar de randvoorwaarden en mogelijke routes voor een vermindering van CO₂-uitstoot door te kijken naar sociale praktijken van huishoudens in de gemeente Ridderkerk. Een sociale praktijk bestaat uit routinematige handelingen van mensen die een onderdeel en resultaat zijn van een groter systeem. We kijken in dit onderzoek dus verder dan het gedrag van het individu. Er heeft verdieping plaatsgevonden voor vier onderzoeklijnen, waarbij er inzichten zijn opgehaald door middel van vragenlijsten, interviews, etnografisch veldwerk en literatuuronderzoek. In januari 2023 komt er een rapport met de resultaten van fase 1.

In de tweede fase worden concrete instrumenten ontworpen en getest voor lokaal beleid dat aansluit bij de belevingswereld van bewoners. Dit gebeurt in co-creatie met de gemeente, bewoners en maatschappelijke organisaties. Om mogelijks instrumenten en interventies in de omgeving te testen, worden er experimenten ontworpen. Ontwerpend onderzoek is een iteratief proces en na het testen van prototypes gaan we weer terug naar de tekentafel. Het doel is om dit onderzoek niet voor inwoners van Ridderkerk te doen, maar samen met hen. Aan het eind van dit onderzoek komt de Erasmus Governance Design Studio met een concreet advies en strategisch rapport waarin de resultaten van al het veldwerk worden samengevat.

A.5 Verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed naar het economisch en maatschappelijk meest verantwoord energielabel met als minimum label C.

In 2022 zijn er een aantal energiebesparende maatregelen uitgevoerd waaronder het plaatsen van ledverlichting en het isoleren van de appendages. Het geschikt maken van de armaturen voor ledverlichting vergt maatwerk. De verwachting is dat de werkzaamheden in 2023 gereed zijn.

A.5.1 | In 2022 zijn de energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of korter, die niet in de Meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) zitten, uitgevoerd. (100%)

De concept MJOP is in 2022 opgeleverd. De verwachting is dat deze in 2023 kan worden vastgesteld. Per pand is het laaghangend fruit voor verduurzaming in beeld gebracht. De energiebesparende maatregelen worden uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld de realisatie van led verlichting.

A.5.2 | Het opstellen van een nieuw Meerjarenonderhouds planning (MJOP). (100%)

De concept MJOP is in 2022 opgeleverd. De verwachting is dat deze in 2023 kan worden vastgesteld.

A.5.3 | In 2022 onderzoeken we energiebesparende maatregelen die een langere terugverdientijd hebben dan 5 jaar en raakvlakken hebben met de warmtevisie en we onderzoeken de constructies van de gemeentelijke daken t.b.v. de realisatie van zonnepanelen. (40%)

Het onderzoek naar de constructies van de daken voor de plaatsing van zonnepanelen is bijna gereed. Nog maar enkele panden blijken geschikt. Enerzijds, omdat op een deel van de gemeentelijke daken al zonnepanelen liggen. En anderzijds, omdat het technisch / constructief niet altijd kan.

Planning	
A.5.1 In 2022 zijn de energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of korter, die niet in de MJOP zitten uitgevoerd 1-7-2021 tot 31-12-2022	100%
A.5.2 Het opstellen van een nieuw MJOP 1-7-2021 tot 31-12-2022	100%
A.5.3 In 2022 onderzoeken we de energiebesparende maatregelen die een langere terugverdientijd dan 5 jaar en raakvlakken hebben met de warmtevisie en we onderzoeken de constructies van de gemeentelijke daken t.b.v. de realisatie van zonnepanelen 1-7-2021 tot 31-12-2022	40%

A.6 Aanpak opstellen transitie maatschappelijk vastgoed. (0%)

A.6.1 | Aanpak opstellen transitie maatschappelijk vastgoed. (0%)

In 2022 is het Zakelijk Energieloket Ridderkerk gelanceerd.

Het Zakelijk Energieloket Ridderkerk ondersteunt, adviseert en faciliteert ondernemers en maatschappelijke organisaties in het verduurzamen van hun panden. De aanbesteding is afgerond.

De website is live, de eerste oriënterende adviesgesprekken met organisaties hebben plaatsgevonden. Bovendien heeft het Zakelijk Energieloket Ridderkerk scholen ondersteund bij het realiseren van zonnepanelen en is er een informatieavond georganiseerd over het verduurzamen van kerkgebouwen. Bovendien is er in 2022 een tijdelijke subsidieregeling energiecompensaties voor maatschappelijke organisaties opgezet. Met dit steunpakket kunnen maatschappelijke organisaties een eenmalige subsidie ter compensatie van de gestegen energiekosten aanvragen.

Planning

A.6.1 | Aanpak opstellen transitie
maatschappelijk vastgoed |
1-7-2022 tot 31-12-2022

B. Opwekken

Doel: Op 1-1-2050 is de volledige elektriciteitsbehoefte van de gemeente Ridderkerk CO₂-neutraal, door onder andere in te zetten op lokaal opgewekte hernieuwbare energie.

Strategie	Acties
B.1 Alle beschikbare en geschikte dakoppervlakten in Ridderkerk voorzien van energie producerende installaties.	<p>B.1.1 Het plan om alle geschikte gemeentelijke daken te voorzien van zonnepanelen en waar mogelijk zonneboilers is afgerond.</p> <p>B.1.2 Inwoners stimuleren en faciliteren om op daken en mogelijk gevels eigen energie op te wekken.</p> <p>B.1.3 Bedrijven stimuleren en faciliteren en stimuleren om hun daken te voorzien van grootschalige opwekking.</p> <p>B.1.4 Voor nieuwbouwprojecten (zowel zakelijk als particulier) kaders opstellen om daken optimaal te benutten voor zonne-energie.</p>
B.2 Alle ruimtelijk acceptabele vrije ruimtes voorzien van lokale hernieuwbare elektriciteit (wind en zon).	<p>B.2.1 Het vaststellen van de kanskaart als een nadere uitwerking op de ruimtelijke verkenning voor zonneparken.</p> <p>B.2.2 Ontwikkeling van de terreinen die geschikt zijn voor zonneweiden stimuleren en faciliteren bij initiatiefnemers.</p> <p>B.2.3 De ontwikkeling van de reeds geplande windmolens in Nieuw Reijerwaard faciliteren.</p>

B.1 Alle beschikbare en geschikte dakoppervlakten in Ridderkerk voorzien van energie producerende installaties.

B.1.1 | Voor eind 2022 een plan opstellen om alle geschikte gemeentelijke daken te voorzien van zonnepanelen (en waar mogelijk zonneboilers).

Het onderzoek naar de sterkte van de constructies en het onderzoek naar energiebesparende maatregelen met een langere terugverdientijd worden nu uitgevoerd.

B.1.2 | De inwoners stimuleren en faciliteren om op daken en mogelijk gevels eigen energie op te wekken.

We zijn continu op zoek naar mogelijkheden en regelingen om de opwek van zonne-energie te stimuleren. In 2023 willen we ons meer richten op het ontzorgen van onze inwoners. Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld een 'zonnecoach' die onze inwoners kan ondersteunen met advies.

In 2021 werd 6,6% van alle geschikte daken binnen Ridderkerk benut voor de opwek van zonne-energie. Dit is een stijging ten opzichte van 2019 (3,4%), maar blijft nog ver achter op onze ambitie om in 2030 40% van de geschikte daken te benutten (en uiteindelijk 100% in 2050). Deze data wordt elke 2 jaar geüpdatet.

Het stimuleren van onze inwoners en ondernemers om te investeren in zonnepanelen is een continu proces. De afgelopen jaren zijn er al vele acties en activiteiten in gang gezet. Zo verstrekt de gemeente een duurzaamheidslening tegen 1% rente om o.a. de aanschaf van zonnepanelen mogelijk te maken. In 2022 hebben 44 inwoners gebruik gemaakt van deze lening voor de aanschaf van zonnepanelen en zonneboilers.

Planning

B.1.1 Voor eind 2022 een plan opstellen om alle gemeentelijke daken te voorzien van zonnepanelen (en waar mogelijk zonneboilers) 1-1-2021 tot 1-1-2023	
B.1.2 De inwoners stimuleren en faciliteren om op daken en mogelijk gevels eigen energie op te wekken Doorlopend (vanaf 2022)	
B.1.3 Bedrijven stimuleren en faciliteren om hun daken te voorzien van grootschalige opwekking Doorlopend (vanaf 2022)	
B.1.4 Voor nieuwbouw-projecten (zowel zakelijk als particulier) kaders opstellen om daken optimaal te benutten voor zonne-energie Doorlopend (vanaf 2022)	

We onderzoeken ook de mogelijkheid om de Gemeentelijke Verduurzamings Regeling (GVR) te introduceren. De GVR is een financiële regeling waarbij geen lening of subsidie nodig is voor het verduurzamen van woningen. De woningeigenaar betaalt de kosten voor het verduurzamen van de woning via de baatbelasting. Dit maakt het verduurzamen van een woning ook voor woningeigenaren met een kleinere beurs toegankelijk. Een ander voordeel is dat de baatbelasting gekoppeld is aan het woonadres en dus overdraagbaar is bij verkoop van de woning.

B.1.3 | Bedrijven stimuleren en faciliteren om hun daken te voorzien van grootschalige opwekking. (Gestart – volgens planning)

Halverwege 2022 is, in opdracht van de gemeente Ridderkerk, het Zakelijk Energieloket opgezet. Het Zakelijk Energieloket ondersteunt en adviseert ondernemers (en maatschappelijke organisaties) in de verduurzaming van hun panden (niet alleen opwek, maar ook besparing en de stappen naar aardgasvrij). Ondernemers kunnen het loket benaderen en de website raadplegen voor algemene informatie over bijvoorbeeld verduurzamingsmaatregelen en subsidies. Ondernemers kunnen ook een (gratis) oriënterend adviesgesprek aanvragen dat is toegespitst op de specifieke behoeften van de ondernemer.

Met name de grotere daken van bedrijfspanden bieden veel potentie voor de opwek van zonne-energie. Juist om deze reden worden ondernemers met grote daken, en dus veel potentieel voor de opwek van zonne-energie, actief benaderd door het Energieloket.

Vanaf 1 januari 2023 treedt de label C verplichting voor kantoorpanden in werking. Het Zakelijk Energieloket adviseert en ondersteunt ondernemers om aan deze verplichting te voldoen. Ook hier is de opwek van duurzame energie een integraal onderdeel in de verduurzaming van deze panden.

Het realiseren van zonnepanelen op grote daken heeft ook de aandacht op Nieuw Reijerwaard. Duurzame gebouwen met een BREAAAM-NL-Excellent certificatie zijn geen uitzondering meer. Om de BREEAM-certificering te behalen, moeten bedrijven zich houden aan een checklist waarmee punten te behalen valt. Dit varieert van zonnepanelen tot het plaatsen van insectenhôtels. Zo liggen er op het gebouw van logistiek dienstverleners Allround Cargo Handling meer dan 6.000 zonnepanelen.

In Donkersloot is de vereniging 'Duurzaam Donkersloot' opgericht. Samen met een gebiedsmanager vanuit de gemeente Ridderkerk stimuleren en faciliteren we ondernemers in Donkersloot om zonne-energie op te wekken, alsmede energiebesparende maatregelen uit te voeren. In de afgelopen 1,5 jaar zijn er ruim 30 gesprekken gevoerd, waarvan 18 ondernemers met de opwek van zonne-energie aan de slag zijn gegaan. Op enkele panden komen grote systemen (3.000 zonnepanelen). In 2021 is daarbij door 13 ondernemers gezamenlijk een investeringssubsidie aangevraagd bij provincie Zuid Holland voor de realisatie van zonnepanelen. Het gaat om een aanvraag van € 200.000,-. Bijna alle zonnedaken worden of zijn nu gerealiseerd.

In 2022 heeft de gemeente € 78.159,- subsidie uitbetaald aan zes verschillende ondernemers. Dit komt overeen met een investering van € 373.000,- in duurzame maatregelen door ondernemers op bedrijventerrein Cornelisland. Sinds de invoering van de duurzaamheidssubsidie is er € 305.000,- door de gemeente uitgekeerd. Voor 2023 is nog € 1.340.000,- subsidie beschikbaar.

B.1.4 | Voor nieuwbouwprojecten (zowel zakelijk als particulier) kaders opstellen om daken optimaal te benutten voor zonne-energie. (Gestart – volgens planning)

In het najaar van 2022 en 2023 organiseren we trainingen en workshops om te komen tot kaders voor duurzame gebiedsontwikkeling. Dit gaat verder dan alleen het opwekken van duurzame energie, maar gaat bijvoorbeeld ook over circulair bouwen.

In november 2022 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de uitbreiding van het Gemini College. Onderdeel van het besluit was het beschikbaar stellen van een investeringskrediet van € 1 miljoen voor een pilot duurzaam bouwen. Met de pilot willen we een optimaal gebouw realiseren op het gebied van materialen, energie en klimaat.

B.2 Alle ruimtelijk acceptabele vrije ruimtes voorzien van lokale hernieuwbare elektriciteit (wind en zon).

Conform het collegeprogramma zijn zonneparken in het buitengebied niet gewenst. Concreet betekent dit dat bestaande initiatieven voor de ontwikkeling van zonneparken zijn stilgelegd en nieuwe initiatieven niet in behandeling worden genomen.

Voor de opwek van zonne-energie ligt nu de focus op zon op daken en de opwek van zonne-energie langs onze snelwegen (bermen, opritten, geluidsschermen). Samen met Rijkswaterstaat en de gemeenten Rotterdam, Albrandswaard, Barendrecht en Hendrik-Ido-Ambacht verkennen we de kansen voor opwek van zonne-energie langs de A15 en de A38, het zogenoemde OER programma (Opwek Energie Rijksvastgoed). In de eerste helft van 2022 is op hoofdlijnen verkend waar de kansen liggen (voorverkenningfase). Eind 2022 gaan we van start met de verkenningfase. In deze fase wordt o.a. (op hoofdlijnen) de financiële haalbaarheid getoetst.

Ten oosten van de A38 heeft Rijkswaterstaat circa 22 hectaren in eigendom. In het kader van het OER programma wordt onderzocht of deze percelen kunnen worden ingezet voor de ontwikkeling van een zonnepark, in combinatie met sport en recreatie.

B.2.1 | Kansencarta opstellen voor terreinen om relatief grootschalige zonneweiden te realiseren. (40%)

Conform het collegeprogramma zijn zonneparken in het buitengebied niet gewenst. Om deze reden is het niet noodzakelijk om de Kansencarta Zon op te stellen c.q. vast te stellen.

B.2.2 | Ontwikkeling van de terreinen die geschikt zijn voor grootschalige zonneweiden stimuleren en faciliteren bij initiatiefnemers. (Gestart – volgens planning)

Initiatieven voor zonneparken worden niet meer in behandeling genomen. In het kader van het OER programma worden de kansen voor opwek van zonne-energie langs de snelwegen en ten oosten van de A38 verder verkend. Na de verkenningfase zal worden bepaald welke zoekgebieden in aanmerking komen voor de opwek van zonne-energie. Vooralsnog zetten we dus nog geen concrete zoekgebieden 'in de markt'.

B.2.3 | De ontwikkeling van de reeds geplande windmolens in Nieuw Reijerwaard faciliteren.

Onderdeel van het realiseren van een toekomstbestendig bedrijventerrein is het realiseren van drie windmolens binnen het plangebied. De ontwikkeling van de drie windmolens is belangrijk voor het verwezenlijken van de duurzame ambitie. Vanaf juli 2022 wordt verkend of de gemeente Ridderkerk de realisatie en het op de markt zetten van de windmolens kan verzorgen. Zoals in het collegeprogramma is opgenomen, zullen we de provincie verzoeken de claim voor de windmolens te schrappen op het moment dat blijkt dat de drie windmolens financieel niet haalbaar zijn.

Planning

B.2.1 Kansencarta opstellen voor terreinen om relatief grootschalige zonneweiden te realiseren 1-1-2021 tot 31-12-2022	0%
B.2.2 Ontwikkeling van terreinen die geschikt zijn voor grootschalige zonneweiden stimuleren en faciliteren bij initiatiefnemers Doorlopend (vanaf 2022)	0%
B.2.3 De ontwikkeling van reeds geplande windmolens in Nieuw Reijerwaard faciliteren 1-1-2021 tot 31-12-2023	70%
KPI's	
0/3 Aantal windturbines geplaatst	0% Opstellen kansencarta

C. Warmte

Doel: 20% van de gebouwde omgeving aardgasvrij vóór 1-1-2030 en op 1-1-2050 is de gebouwde omgeving van Ridderkerk voorzien van een niet-aardgasafhankelijke warmtebron door invulling en uitvoering te geven aan de Warmtevisie.

Strategie

Acties

C.1 | De hele gebouwde omgeving aardgasvrij maken o.b.v. de Warmtevisie: Vóór 1-1-2030 is 20% aardgasvrij en vóór 1-1-2050 is de gehele gebouwde omgeving aardgasvrij.

C.1.1 | Wijkgerichte aanpakken opstellen voor collectief warmtenet en gebiedsgericht all-electric aanpak.

C.2 | Geothermie als alternatieve warmtebron faciliteren.

C.2.2 | We adviseren de vergunningverlenende instanties omtrent vergunningen geothermie en informeren stakeholders.

C.1 De hele gebouwde omgeving aardgasvrij maken o.b.v. de Warmtevisie: Vóór 1-1-2030 is 20% aardgasvrij en vóór 1-1-2050 is de gehele gebouwde omgeving aardgasvrij.

C.1.1 | *Wijkgerichte aanpakken opstellen voor collectief warmtenet en gebiedsgerichte all-electric aanpak.*

(Gestart –volgens planning)

Op 10 december 2020 is de warmtevisie Ridderkerk vastgesteld. De warmtevisie is een eerste onderzoek dat inzicht geeft in de kansen en mogelijkheden voor een aardgasvrij Ridderkerk in 2050. Zoals ook in het raadsvoorstel staat, gaf het een richting, maar geen eindbeeld hoe de warmtevoorziening in Ridderkerk in 2050 eruit komt te zien en in welk tempo dit gebeurt. Het is vooral een dynamisch document wat minimaal eens in de vijf jaar wordt herzien.

De urgentie van de warmtetransitie gaat onverminderd door en de planvorming in de gemeente ook. Na verschillende (lokale en regionale) onderzoeken en gelet op ontwikkelingen in de energiemarkt komen we tot de conclusie dat we de koers van de inzet op het aansluiten op een regionaal warmtenet niet uit het oog verliezen, maar een belangrijkere focus gaan leggen op lokale troefkaarten zoals:

- ✓ de realisatie van een lokaal collectief warmtenet met als bron aquathermie;
- ✓ de individuele all electric variant met (hybride) warmtepompen in woningen;
- ✓ aansluiting op warmtenet via Drechtsteden.

In 2022 is het Basisdocument warmte vol Bolnes vastgesteld en gepresenteerd aan de gemeenteraad. Als opvolging van de warmtevisie en het basisdocument is een proces opgestart om met stakeholders en inwoners toe te werken naar een gedragen keuze voor een alternatief voor aardgas. Daarbij zijn twee sporen van belang: het betrekken van de omgeving en het verdiepen van de technische opties. Beide sporen werken toe naar concept keuzes die we in het tweede kwartaal van 2023 willen voorleggen.

Conform de toelichting in het hoofdstuk besparen hebben we bovendien ingezet op allerlei acties, zoals het aanbieden van een warmtescan inclusief isolatieadvies voor Slikkerveer-Oost. En in Bolnes is er een wijkactie opgezet met o.a. bewonersavonden en WoonWijzerWagen is ingezet.

C.2 Geothermie als alternatieve warmtebron faciliteren.

C.2.1 | *We adviseren de vergunningverlenende instanties omtrent vergunningen geothermie en informeren stakeholders.* (Gestart – volgens planning)

Aardyn en Shell Geothermal hebben gezamenlijk een opsporingsvergunning gekregen om te zoeken naar aardwarmte in de gebieden Rotterdam en Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. Engie en Shell brengen in kaart waar winbare warmte zit en gaan dan vervolgonderzoek doen. Dit wordt een meerjaren project. De potentie in Ridderkerk is klein, gelet op het waterwingebied.

Planning

✓ C.1.1 | Wijkgerichte aanpakken opstellen voor collectief warmtenet en gebiedsgerichte all-electric aanpak | Doorlopend (vanaf 2021)

KPI's

0% % volledige wijken aardgasloos verwarmd

D. Opslag

Doel: Uiterlijk 1-1-2029 zijn de kaders voor lokale opslagmogelijkheden voor energie opgenomen in het omgevingsplan.

Strategie	Acties
D.1 Kaders voor energieopslag opnemen in Omgevingsplan.	D.1.1 Kaders en randvoorwaarden formuleren en vaststellen voor de lokale opslagmogelijkheden van energie.
D.2 In regioverband meedenken en adviseren over warmte-opslag voor het toekomstige regionale warmtenet.	D.2.1 Deelnemen aan regionaal overleg en sturen op regionale opslagmogelijkheden.

D.1 Kaders voor energieopslag opnemen in Omgevingsplan.

D.1.1 | Kaders en randvoorwaarden formuleren voor de lokale opslagmogelijkheden van energie. (45%)

Het proces loopt nog, de eerste kaders en randvoorwaarden zijn geformuleerd. Dit is nog niet geborgd in het omgevingsplan. De planning is gekoppeld aan de invoeringsdatum van de Omgevingswet, bij verder uitstel loopt ook de planning van deze actie uit. Daarnaast is er tijdens het vaststellen van de kaders en randvoorwaarden gebleken dat het oorspronkelijke scope mogelijk wat beperkt is opgesteld.

Planning	
D.1.1 Kaders en randvoorwaarden formuleren voor de lokale opslagmogelijkheden van energie 1-7-2021 tot 31-12-2022	 45%
KPI's	
 Mogelijkheden voor lokale energieopslag gefaciliteerd in Omgevingsplan	 Aantal initiatieven voor lokale opslag gefaciliteerd en gerealiseerd

Naast opslag in batterijen zijn ook opties als water, waterstof en grondopslag interessant. Dit werken we de komende tijd verder uit. Als gevolg hiervan is het ontstaan van nieuwe strategieën en acties niet uitgesloten.

D.2 In regioverband meedenken en adviseren over warmte-opslag voor het toekomstige regionale warmtenet.

D.2.1 | Deelnemen aan regionaal overleg en sturen op regionale opslagmogelijkheden van energie. (Niet gestart – achter op planning)

De voorgenomen overleggen over opslag vanuit de RES Rotterdam Den Haag lijken niet van de grond te komen. De provincie Zuid Holland gaat actief inzetten op het integraal programmeren van regionale energie infrastructuur. Onderdeel van de oplossing is voorzien in gezamenlijke programmering: partijen die samen tot voorkeuren komen over wat komt wanneer waar aan energie infrastructuur. Als gemeente haken we hierop aan.

Planning	
D.2.1 Deelnemen aan regionaal overleg en sturen op regionale opslagmogelijkheden van energie tot 31-12-2022	 0%
KPI's	
 Regionale warmteopslag gerealiseerd	

Met Stedin gaan we een wijkanalyse uitvoeren voor de wijk Bolnes. Bij de wijkanalyse wordt gekeken naar de omvang van het elektriciteitsnetwerk op dit moment. De resultaten van de analyse zijn van belang om een strategie en tempo van verduurzaming te bepalen.

E. Mobiliteit

Doel: Op 1-1-2026 is de CO₂-uitstoot van mobiliteit in de regio met 30% gedaald t.o.v. 1-7-2016 en is de interne en woon-werkgerelateerde mobiliteit van de BAR-organisatie (inclusief de NV BAR afvalbeheer) CO₂-neutraal.

Strategie	Acties
E.1 Fietsgebruik stimuleren en vóór 1-1-2026 de fietsinfrastructuur verbeteren.	E.1.1 Aanpak opstellen stimuleren fietsgebruik gekoppeld aan de actualisatie mobiliteitsbeleid.
	E.1.2 Aanpak opstellen verbeteren fietsinfrastructuur gekoppeld aan actualisatie mobiliteitsbeleid.
E.2 Vóór 1-1-2026 de interne transportmiddelen van de BAR-organisatie CO ₂ -neutraal maken.	E.2.1 Aanpak opstellen voor verduurzamen en vervangen interne transportmiddelen en reserveringssysteem werk-werk.
E.3 Vóór 1-1-2026 de woon-werk gerelateerde mobiliteit van de BARmedewerkers CO ₂ -neutraal maken.	E.3.1 Aanpak opstellen voor stimuleren alternatieve vervoersmiddelen voor brandstofmotoren.
E.4 Vóór 1-1-2026 een werkgeversaankpak CO ₂ -reductie opstellen en uitvoeren.	E.4.1 Aanpak opstellen stimuleren werkgevers alternatieve vervoersmiddelen.
E.5 Vóór 1-7-2025 gemeente dekkend netwerk van elektrische oplaadpalen.	E.5.1 Opstellen laadvisie.
	E.5.2 Aanbesteding voor laadpalen.
	E.5.3 Dekkend netwerk voor laadpalen realiseren.
E.6 Vergroten deelmobiliteit voor 1-1-2026.	E.6.1 Het opstellen van een plan voor de invoering van verschillende deelsystemen, zoals deelauto's, fietsen en scooters.

E.1 Fietsgebruik stimuleren en vóór 1-1-2026 de fietsinfrastructuur in Ridderkerk verbeteren.

E.1.1 | 2023: Aanpak opstellen stimuleren fietsgebruik te koppelen aan de actualisatie mobiliteitsbeleid. (0%)

Voor de aanpak fietsgebruik zijn nog geen concrete stappen gezet. Hoewel er volgens planning al gestart had moeten zijn met deze aanpak, wordt verwacht dat de deadline van 2023 geen probleem vormt.

E.1.2 | Aanpak opstellen om de fietsinfrastructuur te verbeteren gekoppeld aan actualisatie Mobiliteitsbeleid (25%).

De actualisatie van het mobiliteitsbeleid is inmiddels voltooid.

Hieruit is er een prioriteitenlijst opgesteld met projecten voor het verbeteren van de fietsinfrastructuur. Dit is de basis voor de geplande aanpak.

Onlangs is de snelfietsroute F15 IJsselmonde geopend. Deze fietsroute verbindt Barendrecht, Albrandswaard, Ridderkerk en Rotterdam met elkaar. Twee routes van elk ongeveer 18 kilometer lang die op verschillende plekken met elkaar verbonden zijn; in het westen sluit de route aan op snelfietsroutes naar het havengebied, Spijkenisse en Rotterdam en in het oosten op de Beneden Merwederoute richting Sliedrecht. Daarmee is de hele regio vanuit Ridderkerk goed bereikbaar op de fiets.

Planning

E.1.1 Aanpak opstellen stimuleren fietsgebruik te koppelen aan de actualisatie mobiliteitsbeleid 1-1-2021 tot 31-12-2023	0%
E.1.2 Ridderkerk beter bereikbaar maken vanaf de fiets; aanpak opstellen om de te verbeteren fietsinfrastructuur, te koppelen aan actualisatie mobiliteitsbeleid 1-1-2021 tot 31-12-2023	25%

De komende jaren wordt ook ingezet op een metropolitane fietsroute tussen Dordrecht en Rotterdam. Met een metropolitane fietsroute worden er brede, doorgaande en comfortabele fietspaden gerealiseerd, die fietsgebruik stimuleren en veilig doorfietsen optimaal faciliteren. Om inzicht te krijgen in de haalbaarheid van een dergelijke fietsroute hebben de gemeenten Dordrecht, Zwijndrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Ridderkerk, Capelle aan den IJssel en Rotterdam, het Waterschap Hollandsche Delta, de Provincie Zuid-Holland en de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) de handen ineengeslagen voor het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie. Uit deze studie blijkt dat de realisering van een metropolitane fietsroute op dit tracé haalbaar is. In de verdere samenwerkingsovereenkomst die nu vorm moet krijgen, wordt het voorkeustracé inclusief schetsontwerp vastgesteld en worden de kosten geraamd. Bij de kosten ter realisering kan 70% gesubsidieerd worden via de MRDH.

E.2 Vóór 1-1-2026 de interne transportmiddelen van de gemeente Ridderkerk CO2 neutraal maken.

E.2.1 | Aanpak opstellen verduurzamen en vervangen interne transportmiddelen gemeente Ridderkerk en reservatiesysteem werk-werk invoeren. (60%)

De afgelopen jaren zijn de interne transportmiddelen van de BAR sterk verduurzaamd. Fossiele brandstofvoertuigen zijn waar mogelijk op grote schaal vervangen door elektrische voertuigen. Daarnaast wordt waar mogelijk ook ingezet op elektrische scooters en fietsen als goed en duurzaam alternatief voor ritten op de kortere afstand.

Waar elektrificeren van bijvoorbeeld grotere voertuigen nog niet mogelijk is, wordt ingezet op schonere brandstoffen zoals HVO (Hydrotreated Vegetable Oil) diesel waarbij de uitstoot van CO2 tot wel 90% gereduceerd wordt ten opzichte van "gewone" diesel. Ook leidt HVO tot minder uitstoot van fijnstof, roet en NOx. In de toekomst worden voertuigen die aan vervanging toe zijn waar mogelijk ook vervangen door duurzame(re) alternatieven.

E.3 Vóór 1-1-2026 de woon-werk gerelateerde mobiliteit van de medewerkers van gemeente Ridderkerk CO2 neutraal maken.

E.3.1 | Aanpak opstellen stimuleren en gebruik alternatieve vervoersmiddelen voor brandstofmotoren. (30%)

Voor de woon-werk gerelateerde mobiliteit zetten we in op drie pijlers, namelijk het verminderen, veranderen en verduurzamen van onze mobiliteit.

Door Corona en meer thuiswerken zijn er op het vlak van verminderen van onze mobiliteit al grote stappen gemaakt. Op basis van een vergelijk van het aantal kantoor- en thuiswerkdagen voor als na Corona blijkt dat we inmiddels al bijna 50% CO2 reductie realiseren, gewoon door minder naar kantoor te reizen.

In 2023 willen we ook aan de slag met de andere twee pijlers. Het veranderen van autoritten op korte afstand door alternatieven als bijvoorbeeld een tweewieler aantrekkelijk(er) te maken ten opzichte van de eigen auto.

Opstellen van het plan van aanpak wordt dit jaar nog verwacht. We verwachten de oplevering van het plan van aanpak volgens planning eind dit jaar. De uitvoering zal continu gebeuren.

E.4 Vóór 1-1-2026 een werkgeversaankpak CO2-reductie opstellen en uitvoeren.

E.4.1 | Aanpak opstellen om werkgevers te stimuleren te kiezen voor alternatieve vervoersmiddelen. (25%)

50% van alle CO2 uitstoot komt voor uit woon-werk en zakelijk verkeer. Additioneel sluiten we in 2023 als gemeente Ridderkerk aan bij de werkgeversaankpak Duurzame Mobiliteit, een initiatief van de gemeente Rotterdam en Zuid-Holland Bereikbaar om samen met het bedrijfsleven in 2050 te komen tot 50% CO2 reductie voortkomend uit woon-werk en zakelijk verkeer.

Planning	
E.2.1 Aanpak opstellen verduurzamen en vervangen interne transportmiddelen gemeente Ridderkerk en reservatiesysteem werk-werk invoeren 1-7-2021 tot 31-12-2022	
KPI's	
Aanpak opstellen intern transport	

Planning	
E.3.1 Aanpak opstellen stimuleren en gebruik alternatieve vervoersmiddelen voor brandstofmotoren 1-1-2021 tot 31-12-2024	
KPI's	

Planning	
E.4.1 Aanpak opstellen om werkgevers te stimuleren te kiezen voor alternatieve vervoersmiddelen 1-1-2021 tot 31-12-2024	
KPI's	
Werkgeversaankpak opgesteld	

E.5 Vóór 1-7-2025 gemeente dekkend netwerk van elektrische oplaadpalen.

E.5.1 | Opstellen laadvisie. (100%)

Het opstellen van de laadvisie is afgerond in 2021. In 2022 zijn we deze gaan uitrollen en gestart met de uitvoering.

E.5.2 | Aanbesteding voor laadpalen is in 2022 uitgevoerd. (100%)

Het opstellen van de laadvisie is afgerond.

E.5.3 | Dekkend netwerk voor laadpalen realiseren. (100%)

Het opstellen van de laadvisie is afgerond. Daarmee is de KPI van het dekkende netwerk echter nog niet gehaald. Daarvoor zijn extra acties nodig. Deze acties vloeien voort uit de opgestelde aanpak. Doordat deze evaluatie en aanpak pas in 2023 is voorzien (na de laadvisie) verwachten we de vervolgacties volgens planning uit te kunnen voeren.

Planning

E.5.1 Opstellen laadvisie 1-1-2021 tot 1-7-2022		100%
E.5.2 Aanbesteding voor laadpalen is in 2022 uitgevoerd 1-1-2021 tot 31-12-2024		100%
E.5.3 Dekkend netwerk voor laadpalen realiseren 1-1-2022 tot 31-12-2024		36%
KPI's		
Evaluatie en laadvisie opstellen		% dekking oplaadpalen (<300m)
		Aantal laadpalen van de 616 gepland in 2030

Uit de evaluatie en de aanpak elektrische oplaadpalen volgen verschillende acties. Eén daarvan is de realisatie van het aantal elektrische oplaadpalen. In Ridderkerk zijn er tot december 2022 in totaal 221 (semi)- publieke laadpalen gerealiseerd. De laadbehoefte in 2025 is 204 laadpalen (108%). De doelstelling voor 2025 is al reeds behaald. Voor de doelstelling van 2030 is de laadbehoefte 616 laadpalen (36%) . (Bron: Laadvisie Ridderkerk).

E.6 Vergroten deelmobiliteit voor 1-1-2026.

E.6.1 | Het opstellen van een plan voor de invoering van verschillende deelsystemen, zoals deelauto's, -fietsen en -scooters. (25%)

Eind 2022 is via de Algemene Plaatselijke Verordening een vergunningplicht ingevoerd voor het aanbieden van deeltweewielers in de openbare ruimte. Een vergunningplicht maakt het mogelijk alleen aanbieders toe te laten binnen Ridderkerk die daadwerkelijk een vergunning verleend hebben gekregen. Type voertuigen (fietsen, e-bikes, e-scooters):

- Aantal voertuigen met een maximum van 1 voertuig per 500 inwoners).
- Locaties waar voertuigen wel maar zeker ook niet mogen staan.
- Hoe om te gaan met overlast in de openbare ruimte.
- Verkeersveiligheid.

Planning

E.6.1 Het opstellen van een plan voor de invoering van verschillende deelsystemen, zoals deelauto's, -fietsen en -scooters 1-9-2020 tot 31-12-2025		25%
KPI's		
Opstellen plan van invoering deelsystemen		

F. Circulaire Samenleving

Doel: Op 1-1-2050 is de lokale samenleving volledig circulair en is de voedselverspilling per huishouden <10 kg per jaar.

Strategie	Acties
F.1 Vóór 1-1-2022 is een plan circulaire samenleving aangeboden aan de raad en is gestart met de uitvoering hiervan.	F.1.1 Plan opstellen circulaire samenleving.
F.2 Vóór 1-1-2022 een actieplan voedsel opstellen om voedselverspilling te beperken.	F.2.1 Aanpak opstellen beperking voedselverspilling en uitvoering.
F.3 Lokale producenten versterken en ondersteunen door het gebruik van lokale producten te stimuleren. Dit is onderdeel van het actieplan voedsel.	F.3.1 Aanpak opstellen promotie en stimulatie lokale producten en uitvoering.
F.4 Met gerichte communicatie de inwoners en bedrijven stimuleren om voedingspatronen te wijzigen.	F.4.1 Communicatieplan opstellen bewustwording voedingspatronen inwoners. F.4.2 Aanpak opstellen bewustwording voedingspatronen basisscholen en voortgezetonderwijs.
F.5 Vóór 1-1-2050 is de gemeente volledig afvalloos.	F.5.1 Monitoren naar uitvoeren van het afvalbeleidsplan.

F.1 Vóór 1-1-2022 is een plan circulaire samenleving aangeboden aan de raad en is gestart met de uitvoering hiervan.

Op 26 oktober 2021 is het Uitvoeringsprogramma Circulaire Samenleving vastgesteld. Hierna zijn onderstaande trajecten uitgevoerd.

F.1.1 | Plan opstellen circulaire samenleving.

In 2023 kan er gestart worden met de uitvoering van het plan.

Het stimuleren van 'Maatschappelijk Verantwoord Inkopen'.

We zijn van start gegaan met het project Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI). Hiervoor stellen hebben we een actieplan opgesteld, welke nu af is. Het actieplan is tot stand gekomen met input vanuit verschillende teams welke aanwezig waren bij sessies om tot dit plan te komen en door middel van tegenlezers van dit concept. De puntjes zijn in de zomer van 2022 op de i gezet, waarna we zijn gestart met het actieplan. In dit actieplan staan o.a. ambities, doelstellingen en acties. Dit doen we aan de hand van vijf thema's: circulair, gezondheid, natuur, CO2 en sociaal. Het resultaat van dit actieplan is dat we aan een gezamenlijk doel werken om ervoor te zorgen dat we steeds meer maatschappelijk verantwoord gaan inkopen, richting 100% MVI.

Het actieplan toekomstbestendige voedselvoorziening is geschreven en we zijn aan de slag gegaan met de implementatie hiervan.

We zijn gestart met het organiseren van workshops duurzaamheid voor de interne organisatie. Zo is er onlangs een workshop over de Verborgene Impact georganiseerd, wat inzicht geeft in waar wij als samenleving gemiddeld de hoogste negatieve milieu impact veroorzaken en wat we kunnen doen om binnen de grenzen van de aarde te blijven.

Nulmeting en grondstofstromenanalyse is in 2022 afgerond.

De rapportage van onze huidige CO2 voetafdruk van onze gemeentelijke bedrijfsvoering en van de grondstofstromen die ons gemeentehuis binnenkomen en verlaten is in afgerond en gepresenteerd aan de belanghebbenden. Dit is een mooi uitgangspunt om onze eigen bedrijfsvoering verder te verduurzamen.

Planning

F.1.1 Plan opstellen circulaire samenleving 1-1-2021 tot 31-6-2023	<div style="width: 100%;"><div style="width: 100%;"></div></div> 100%
KPI's	
☒ Plan opstellen circulaire samenleving	

F.2 Vóór 1-1-2022 een actieplan voedsel opstellen om voedselverspilling te beperking (100%).

In 2022 zijn we gestart met de uitvoering van het plan. Een onderdeel daarvan is de bewustwordingscampagne 'Omarm je voedsel'. Deze is in 2022 afgerond en voltooid; de campagne 'Omarm je voedsel' is succesvol georganiseerd. De ingezette middelen waren o.a. de outdoor borden, gesponsorde berichten op Facebook en een advertentie in de Combinatie met link naar de Too Good to Go app (voorkomen voedselverspilling en daarnaast ook aandacht voor lokale ondernemers). Daarnaast is er een online Kookworkshop voor gezinnen rondom voedselverspilling georganiseerd. Hier deden 20 gezinnen en totaal 35 kinderen aan mee. Voor 2023 kijken we naar mogelijkheden om een grote campagne op te zetten waarbij gezinnen advies krijgen om voedselverspilling tegen te gaan.

Planning	
F.2.1 Aanpak opstellen beperking voedselverspilling en uitvoering 1-7-2022 tot 31-12-2022	100%
KPI's	
100% Actieplan opstellen voedselverspilling	

F.2.1 | Aanpak opstellen beperking voedselverspilling en uitvoering. (50%)

We zijn gestart met het opstellen van de aanpak en de uitvoering. Deze zal ook in 2023 verder vorm worden gegeven.

F.3 Lokale producenten versterken en ondersteunen door het gebruik van lokale producten te stimuleren. Dit is onderdeel van het actieplan voedsel.

F.3.1 | Aanpak opstellen promotie en stimulatie lokale producten en uitvoering. (0%)

Voor de aanpak van promotie en stimulatie van lokale producten zijn nog geen concrete stappen gezet. Dit is ook volgens de verwachte planning die pas vanaf 1-1-2023 voorziet in deze uitvoering.

Planning	
✓ F.3.1 Aanpak opstellen promotie en stimulatie lokale producten en uitvoering 1-1-2022 tot 31-12-2023	0%

F.4 Met gerichte communicatie de inwoners en bedrijven stimuleren om voedingspatronen te wijzigen. (50%)

F.4.1 | Communicatieplan opstellen bewustwording voedingspatronen inwoners.

We zijn inmiddels gestart met het opstellen van het communicatieplan als onderdeel van het actieplan voedselverspilling. Hiervoor zijn de eerste voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd en is ook aansluiting gezocht met het onderzoek door Erasmus Universiteit Rotterdam.

F.4.2 | Aanpak opstellen 'bewustwording voedingspatronen basisscholen en voortgezet onderwijs'. (0%)

Met de aanpak met betrekking tot bewustwording voedingspatronen voor het onderwijs is nog niet begonnen. De resultaten van het onderzoek met de Erasmus Universiteit Rotterdam dragen in een later stadium mogelijk bij aan de uitvoering hiervan. Oplevering van het communicatieplan is voorzien eind 2023.

F.5 Voor 1-1-2050 is de gemeente volledig afvalloos.

F.5.1 | Monitoren naar uitvoeren van het afvalbeleidsplan. (Ongoing)

In 2020 startte de uitvoering van het nieuwe afvalbeleid. Hierbij zamelen we onder andere PMD gescheiden in. Waar het scheidingsgemiddelde per inwoner in 2019 nog 53% (277,1 / 521,5 kg) bedroeg, was dit aan het einde van 2020 al 68% (368,1 / 545,6 kg).

Samenwerking Erasmus Universiteit 'Duurzaamheid als collectieve opgave'

Het onderzoeksprogramma 'Duurzaamheid als collectieve opgave' met de Erasmus Universiteit Rotterdam gaat in 2022 een nieuwe fase in.

In de eerste fase is door middel van actiegericht onderzoek gekeken naar de randvoorwaarden en mogelijke routes voor een vermindering van CO₂-uitstoot door te kijken naar sociale praktijken van huishoudens in de gemeente Ridderkerk. Een sociale praktijk bestaat uit routinematige handelingen van mensen, die een onderdeel en resultaat zijn van een groter systeem. We kijken in dit onderzoek dus verder dan het gedrag van het individu. Er heeft verdieping plaatsgevonden voor vier onderzoeklijnen, waarbij er inzichten zijn opgehaald door middel van vragenlijsten, interviews, etnografisch veldwerk en literatuuronderzoek. In januari 2023 komt er een rapport met de resultaten van fase 1.

In de tweede fase worden concrete instrumenten ontworpen en getest voor lokaal beleid dat aansluit bij de belevingswereld van bewoners. Dit gebeurt in co-creatie met de gemeente, bewoners en maatschappelijke organisaties. Om mogelijk instrumenten en interventies in de omgeving te testen, zullen er experimenten worden ontworpen. Ontwerpend onderzoek is een iteratief proces en na het testen van prototypes gaan we weer terug naar te kentafel. Het doel is om dit onderzoek niet voor inwoners van Ridderkerk te doen, maar samen met hen. Aan het eind van dit onderzoek komt de Erasmus Governance Design Studio met een concreet advies en strategisch rapport, waarin de resultaten van al het veldwerk worden samengevat.

Planning

F.4.1 Communicatieplan opstellen bewustwording voedingspatronen inwoners Doorlopend (vanaf 2021)	
F.4.2 Aanpak opstellen 'bewustwording voedingspatronen basisscholen en voortgezet onderwijs' 1-7-2021 tot 31-12-2022	
KPI's	
Communicatieplan opgesteld	

Planning

F.5.1 Monitoren naar uitvoeren van het afvalbeleidsplan Doorlopend (vanaf 2021)	
KPI's	
24% % minder PMD in 2022 ten opzichte van 2021	23% % minder papier in 2022 ten opzichte van 2021

G. Klimaatadaptatie

Doel: Op 1-1-2050 is Ridderkerk klimaatbestendig en waterrobuust ingericht.

Strategie	Acties
G.1 Vóór eind 2021 is een klimaatadaptatieplan ter besluitvorming voorgelegd aan de raad en in uitvoering.	G.1.1 Plan opstellen klimaatadaptatie.
G.2 We handelen waterrobuust en klimaatbestendig.	G.2.1 Plan opstellen klimaatadaptatie.
	G.2.2 Stresstesten die de kwetsbaarheden in beeld brengen.
	G.2.3 Borgen van klimaatadaptatie in beleid en projecten.

G.1 Vóór eind 2021 is een klimaatadaptatieplan ter besluitvorming voorgelegd aan de raad en in uitvoering.

G.1.1 | Plan opstellen klimaatadaptatie en start uitvoering. (100%)

De Strategie Klimaatadaptatie Gemeente Ridderkerk is door de gemeenteraad op 24 februari 2022 vastgesteld. De strategie passen we regelmatig (6-jaarlijks) aan op basis van de nieuwe klimaatscenario's. De planning is dat het KNMI in 2023 met nieuwe klimaatscenario's komt. Een uitvoeringsagenda is opgesteld. We geven vorm aan Klimaatadaptatie aan de hand van zes handelingsperspectieven:

1. Werken aan een waterrobuuste omgeving.
2. Een natuurlijke waterkringloop.
3. Alle nieuwbouw klimaatadaptief.
4. Klimaatbestendig landelijk gebied.
5. Werken aan een gezonde leefomgeving.
6. Klimaatadaptief inrichten van stedelijk gebied.

G.2 We handelen waterrobuust en klimaatbestendig.

G.2.1 | Plan opstellen klimaatadaptatie. (100%)

De klimaatadaptatiestrategie en de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie 2022-2026 vormen samen de leidraad voor ons waterrobuust en klimaatbestendig handelen voor de komende jaren. In de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie 2022-2026 worden de handelingsperspectieven naar concrete acties omgevormd. Hierbij sluiten we aan bij plannen in de fysieke ruimte en zorgen voor borging van klimaatadaptatie in beleid en projecten. De uitvoeringsagenda 2022-2026 is voor kennis aangenomen in de raad van 24 februari 2022. De uitvoeringsagenda is een levend document dat meebeweegt met de uitdagingen die klimaatverandering met zich meebrengt.

G.2.2 | Stresstesten die kwetsbaarheden in Ridderkerk in beeld brengen. (Gestart - volgens planning)

In de Klimaatatlas (klimaatmonitor.net) zijn de meest recente stresstesten vastgelegd. De meest gevoelige wijken voor bijvoorbeeld wateroverlast zijn het Centrum, Slikkerveen en Bolnes. In 2023 komt het KNMI met nieuwe klimaatscenario's. In 2024 en 2025 worden deze vertaald naar de gemeente Ridderkerk.

Op gebied van hitte doen we momenteel nader onderzoek naar de kwetsbaarheid van hitte. Vragen zoals waar zitten de koeltegebieden, waar is schaduw te vinden en hoe speelt groen daar een rol in staan in het onderzoek centraal.

In het najaar van 2022 is er een eerste bijeenkomst geweest met maatschappelijke partners over het opstellen van een Lokaal Hitteplan. Er ligt eerste concept waarin we focussen op ouderen en jonge kinderen.

Planning

G.1.1 Plan opstellen klimaatadaptatie en start uitvoering 1-7-2021 tot 31-12-2022	
KPI's	
☒ Klimaatadaptatieplan opgesteld	☒ Klimaatadaptatieplan vastgesteld

Planning

G.2.1 Plan opstellen klimaatadaptatie 1-7-2020 tot 31-6-2021	
G.2.2 Stresstesten die kwetsbaarheid in Ridderkerk in beeld brengen Doorlopend (vanaf 2021)	
G.2.3 Klimaatadaptief bouwen is geborgd in projecten Doorlopend (vanaf 2021)	
KPI's	
☒ 100% Uitvoeringsagenda opgesteld	☒ Handelsperspectief opstellen en vaststellen

G.2.3. | Klimaatadaptief bouwen is geborgd in projecten (100%)

Binnen alle projecten houden we nu vanaf het begin rekening met klimaatadaptief bouwen. Bij eigen ontwikkelingen werken we met de leidraad Klimaatadaptief Bouwen en kijken we naar de minimale eisen vanuit het convenant.

Bij marktinitiatieven geven we de leidraad en minimale eisen mee vanuit het convenant klimaatadaptief bouwen.

De vastgestelde strategie en de expliciete politieke vragen over het convenant Klimaatadaptief Bouwen helpen bij het enthousiasmeren van marktpartijen en het vasthouden aan de ambities.

Het borgen van klimaatadaptatie in beleid en projecten (een van de ambities vanuit het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie) is een continue proces. In het najaar van 2022 en 2023 organiseren we daarom interne trainingen en workshops om te komen tot kaders voor en meer kennis over duurzame gebiedsontwikkeling. Dit gaat verder dan alleen klimaatadaptatie, maar gaat bijvoorbeeld ook over circulair bouwen.

Enkele voorbeelden van het borgen van klimaatadaptatie is terug te zien in de Groenvisie en de Gebiedsvisie Rivieroever. Plekken waar er integraal wordt gekeken om klimaatadaptatie te borgen zijn: de omgevingswet, visie op ecologie, stedelijk water (gemeentelijke rioleringsplan). Ook bij projecten nemen we klimaatadaptatie als randvoorwaarde mee, zoals bij mogelijke ontwikkelingen bij De Schans en in Bolnes welke in definitie fase zitten. Ook wordt bijvoorbeeld bij de herinrichting West fase 1 & 2 klimaatadaptatie meegenomen. We zetten daarmee in op meer groen, een gescheiden rioolstelsel en licht ophoogmateriaal vanwege bodemdaling.

We werken met het waterschap Hollandse Delta samen aan de waterveiligheid van onze gemeente en het Eiland IJsselmonde. Als gemeente zijn we betrokken bij de ontwikkelingen rondom de Ringdijk en de Oostmolendijk. Daarnaast kijken we vanuit de meerlaagse veiligheid hoe we de risico's van overstromingen kunnen beperken.

Activiteiten op het gebied van klimaatadaptatie

1. Op 30 november 2022 is de "Samenwerkingsovereenkomst werkregio BAR" ondertekend. In de werkregio BAR (aangewezen door het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie) werken het waterschap Hollandse Delta en de gemeenten Ridderkerk, Albrandswaard en Barendrecht samen aan opgaven die de gemeentegrenzen overstijgen. Deze samenwerking maakt het mogelijk om gebruik te maken van de nationale Impulsregeling. Met de "Tijdelijke Impulsregeling" is het mogelijk om extra financiering aan te vragen om projecten klimaatadaptief in te richten. In 2022 is voor het project herinrichting West Fase 1 & 2 een subsidieaanvraag ingediend. Voor 2023 wordt er gekeken aan de hand van lopende projecten en de klimaatatlas welk(e) projecten geschikt zijn om gebruik te maken van de Impulsregeling

2. Op de Duurzaam Wonen Beurs is er extra aandacht gegeven aan het vergroenen van de tuin. Zo zijn er planten en bloembollen uitgedeeld. Dit heeft gezorgd voor extra aandacht voor wat betreft het belang van het vergroenen van tuinen.

3. Daarnaast zijn er een aantal waterlessen gegeven aan basisschoolleerlingen.

H. Bodem en ondergrond

Doel: De bodem en ondergrond wordt zo gebruikt dat het de mogelijkheid voor de volgende generaties om in hun behoeften te voorzien niet in gevaar brengt.

Strategie

Acties

H.1 Daar waar bodemverontreiniging leidt tot actuele risico's voor mens of milieu, worden zo spoedig mogelijk maatregelen getroffen om deze risico's weg te nemen.	H.1.1 Toepassen wet- en regelgeving, met name de Wet Bodembescherming bij locaties van derden. H.1.2 Bij bodemverontreiniging in het openbaar gebied handelen we zelf adequaat.
H.2 Grondverzet is zodanig gereguleerd dat de bodemkwaliteit aansluit bij de functie.	H.2.1 Actualiseren Bodemkwaliteitskaart (incl. PFAS). H.2.2 Actualiseren Nota Bodembeheer, indien nodig. H.2.3 Alle stakeholders (in- en extern) actief in kennis stellen van nieuw beleid.
H.3 De ondergrond wordt duurzaam benut, bijvoorbeeld bij het opwekken van bodemenergie.	H.3.1 Borgen in omgevingsvisie en omgevingsplan. H.3.2 Borgen in omgevingsvergunningen en bij ontwikkelingen in samenwerking met DCMR.
H.4 Duurzaam bodemgebruik wordt bevorderd bij ruimtelijke ordening en inrichting, het natuurbeheer en het waterbeheer.	H.4.1 Adequate advisering in deze beleids- en uitvoeringsprocessen.
H.5 Inwoners en bedrijven hebben gemakkelijk toegang tot betrouwbare bodeminformatie.	H.5.1 Frequent bijwerken van de bodeminformatie. H.5.2 Aansluiten bij het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

H.1 Daar waar bodemverontreiniging leidt tot actuele risico's voor mens of milieu, worden zo spoedig mogelijk maatregelen getroffen om deze risico's weg te nemen.

H.1.1 | Toepassen van de wet- en regelgeving, met name de Wet Bodembescherming bij locaties van derden. (Gestart – volgens planning)

Dit is een doorlopend proces door het gehele jaar over een langere tijd.

H.1.2 | Bij bodemverontreiniging in het openbaar gebied handelen we zelf adequaat. (Gestart – volgens planning)

Dit is een doorlopend proces door het gehele jaar over een langere tijd.

Planning

H.1.1 Toepassen van wet- en regelgeving, met name de Wet Bodembescherming bij locaties van derden Doorlopend (vanaf 2021)	
H.1.2 Bij bodemverontreiniging in het openbaar gebied handelen we zelf adequaat Doorlopend (vanaf 2021)	
KPI's	
Nota bodembeheer actualiseren	

H.2 Grondverzet is zodanig gereguleerd dat de bodemkwaliteit aansluit bij de functie.

H.2.1 | Actualiseren Bodemkwaliteitskaart (incl. PFAS). (0%)
 De bodemkwaliteitskaart is in 2019 opgezet. De kaart is 5 jaar geldig. Herziening op korte termijn is niet noodzakelijk. De volgende actualisatie staat hiermee voor 2024 op de planning.

H.2.2 | Actualiseren Nota Bodembeheer, indien nodig. (0%)
 Voor de Nota Bodembeheer zijn de komende jaren geen herzieningen gepland. De volgende actualisatie is pas in 2026 gepland en wordt meegenomen in het omgevingsplan.

H.2.3 | Alle stakeholders (in- en extern) actief in kennis stellen van nieuw beleid. (0%)
 Na vaststelling van de bodemkwaliteitskaart en de nota bodembeheer stellen we ook actief de stakeholders in kennis. Dit is volgens planning voorzien in respectievelijk 2024 en 2026, aansluitend op de acties H.2.1 en H.2.2.

Planning	
H.2.1 Actualiseren Bodemkwaliteitskaart (incl. PFAS) 1-1-2023 tot 1-1-2024	0%
H.2.2 Actualiseren Nota Bodembeheer, indien nodig 1-1-2025 tot 1-1-2026	0%
H.2.3 Alle stakeholders (in- en extern) actief in kennis stellen van nieuw beleid In 2024 en 2026	0%
KPI's	
X Opstellen plan van invoering deelsystemen	X Opstellen plan van invoering deelsystemen

H.3 De ondergrond wordt duurzaam benut, bijvoorbeeld bij het opwekken van bodemenergie.

H.3.1 | Borgen in omgevingsvisie en omgevingsplan. (Gestart)
 Het voorwerk voor het borgen in de omgevingsvisie is gedaan en opgeleverd. Een extern bureau heeft een uitgebreide inventarisatie opgeleverd, die verwerkt kan worden in het omgevingsplan. De exacte planning hangt af van de invoering van de Omgevingswet.

H.3.2 | Borgen in omgevingsvergunningen en bij ontwikkelingen in samenwerking met DCMR. (Gestart – volgens planning)
 Daar waar mogelijk borgen we dit momenteel in samenwerking met de DCMR. Echter een volledige borging kunnen we pas realiseren bij het vastleggen van beleid in de omgevingsvisie en -plan.

Planning	
H.3.1 Borgen in omgevingsvisie en omgevingsplan Doorlopend (vanaf 2023)	Plan leest
H.3.2 Borgen in omgevingsvergunningen en bij ontwikkelingen in samenwerking met DCMR Doorlopend (vanaf 2023)	
KPI's	
X Opstellen ondergrondvisie	

H.4 Duurzaam bodemgebruik wordt bevorderd bij ruimtelijke ordening en inrichting, het natuurbeheer en het waterbeheer.

H.4.1 | Adequate advisering in deze beleids- en uitvoeringsprocessen. (Gestart – volgens planning).

Planning	
H.4.1 Adequate advisering in deze beleids- en uitvoeringsprocessen Doorlopend (vanaf 2021)	

H.5 Inwoners en bedrijven hebben gemakkelijk toegang tot betrouwbare bodeminformatie.

H.5.1 | Frequent bijwerken van de bodeminformatie. (Gestart – volgens planning).

Het invoeren van de bodeminformatie is een jaarlijks terugkomende actie.

H.5.2 | Aansluiten bij het Digitaal Stelsel Omgevingswet. (Nog niet gestart – volgens planning)

Met het uitstel van de Omgevingswet krijgt ook het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) nog steeds vorm. Pas zodra het DSO is afgerond en vrijgegeven kunnen we hierop aansluiten. Verdere vertraging door uitstel van de Omgevingswet is niet uitgesloten.

Planning	
H.5.1 Frequent bijwerken van de bodeminformatie Doorlopend	
H.5.2 Aansluiten bij het Digitaal Stelsel Omgevingswet Doorlopend (vanaf 2023)	Plan leest
KPI's	
X Aansluitingsdocument omgevingswet	0% Jaarlijks bijwerken bodeminformatie

I. Lucht

Doel: Het doel is het verder verbeteren van de lokale luchtkwaliteit om zoveel mogelijk gezondheidswinst te behalen.

Strategie

Acties

I.1 | Actualiseren en uitvoeren acties Actieplan Luchtkwaliteit.

I.1.1 | Inzet op andere vormen van mobiliteit.

I.1.2 | Lobby rond verbeteren luchtkwaliteit bij andere partijen waaronder Rijk, Provincie en Rijkswaterstaat.

I.1.3 | Communicatie over verbeteren luchtkwaliteit.

I.1.4 | Uitvoeren acties om houtstook te beperken.

I.1.5 | Doorzetten meten luchtkwaliteit.

I.1.6 | Inzetten op aanleg extra groen ter verbetering luchtkwaliteit.

I.1.7 | Aanleg walstroom in de haven.

I.1.8 | Actualiseren Actieplan Luchtkwaliteit.

I.2 | Luchtkwaliteit tijdig betrekken in het ruimtelijke ordeningsproces, om knelpunten te voorkomen en/of op te lossen.

I.2.1 | Adequate advisering in deze beleids- en uitvoeringsprocessen.

I.1 Actualiseren en uitvoeren acties Actieplan Luchtkwaliteit.

I.1.1 | Inzet op andere vormen van mobiliteit. (28%)

Het inzetten op andere vormen van mobiliteit draagt bij aan de verbetering van de luchtkwaliteit. Dit is verder uitgewerkt in de subdoelen onder het thema Mobiliteit. Kortheidshalve verwijzen we hier naar thema E. Mobiliteit.

I.1.2 | Lobby rond verbeteren luchtkwaliteit bij andere partijen waaronder Rijk, Provincie en Rijkswaterstaat. (Gestart – volgens planning)

In 2022 zijn gesprekken gevoerd met Rijkswaterstaat, met name rond het scherm in het Oosterpark en de aanpak van de MIRT A15.

I.1.3 | Communicatie over verbeteren luchtkwaliteit. (Gestart – volgens planning)

De communicatie over luchtkwaliteit vindt plaats via onze website. Daarnaast wordt er gecommuniceerd via diverse kanalen zoals in de Blauwkai en via sociale media. Via deze kanalen is gecommuniceerd over bijvoorbeeld houtstook en het sensorenproject voor het meten van luchtkwaliteit.

I.1.4 | Uitvoeren acties om houtstook te beperken. (100%)

De zomer- en wintercampagne houtstook zijn beiden in 2022 uitgevoerd.

Planning

I.1.1 Inzet op andere vormen van mobiliteit 1-1-2021 tot 1-1-2023	
I.1.2 Lobby rond verbeteren luchtkwaliteit bij andere partijen waaronder Rijk, Provincie en Rijkswaterstaat 1-1-2021 tot 1-1-2023	
I.1.3 Communicatie over verbeteren luchtkwaliteit 1-1-2021 tot 1-1-2023	
I.1.4 Uitvoeren acties om houtstook te beperken 1-1-2021 tot 1-1-2023	
I.1.5 Doorzetten meten luchtkwaliteit 1-1-2021 tot 1-1-2023	
I.1.6 Inzetten op aanleg groen ter verbetering luchtkwaliteit 1-1-2021 tot 1-1-2023	
I.1.7 Aanleg walstroom in de haven 1-1-2021 tot 1-1-2023	
I.1.8 Actualiseren actieplan luchtkwaliteit 1-1-2023 tot 31-12-2023	
KPI's	
Actualiseren actieplan	PM10 waarde moet aansluiten bij WHO advieswaarde
PM2.5 waarde moet aansluiten bij WHO advieswaarde	NO2 waarde moet aansluiten bij EU-norm
Aanleg walstroom in de haven	

I.1.5 | Doorzetten meten luchtkwaliteit. (40%)

De metingen kunnen door inwoners worden bekeken via een gratis te downloaden app: Caeli. De app geeft ook adviezen, bijvoorbeeld of de luchtkwaliteit goed genoeg is om buiten te sporten of het huis te luchten.

Als gemeente hebben we een meer gedetailleerd inzicht vanuit het Atmotrack dashboard, waarbij ook de mogelijkheid bestaat om overzichten en grafieken te genereren van de luchtkwaliteit en de metingen van individuele sensoren te bekijken. Het voornaamste doel van het project is het creëren van bewustwording bij onze inwoners. Daarom is de communicatie over dit project vooral gericht op het downloaden van de Caeli app. Het aantal gebruikers van de Caeli-app is inmiddels verdubbeld naar meer dan 500.

I.1.6 | Inzetten op aanleg extra groen ter verbetering luchtkwaliteit. (100%)

Er worden diverse acties uitgevoerd, zoals de mogelijkheid voor bewoners om een nieuwe boom aan te vragen om in de tuin te plaatsen.

I.1.7 | Aanleg walstroom in de haven. (50%)

De stroomkabel ligt al op de kade voor de benodigde aansluiting. In het kader van de gebiedsvisie Rivieroevers en het project uitvoering Route-kaart Haven wordt onderzoek gedaan naar de voorziening van walstroom. Resultaten van het onderzoek worden rond de zomer 2023 verwacht.

I.1.8 | Actualiseren Actieplan Luchtkwaliteit. (10%)

Het Actieplan Luchtkwaliteit was vigerend van 2018 t/m 2022. In 2023 wordt het actieplan geactualiseerd en krijgt een plek in het Programma Geluid en Lucht. Planning is om dit eind 2023 ter vaststelling aan te bieden.

I.2 Luchtkwaliteit tijdig betrekken in het ruimtelijke ordeningsproces, om knelpunten te voorkomen en/of op te lossen

I.2.1 | Adequate advisering in deze beleids- en uitvoeringsprocessen. (Gestart – volgens planning)

Dit is een doorlopend proces door het gehele jaar over een langere tijd.

Planning

I.2.1 | Adequate advisering in deze
beleids- en uitvoeringsprocessen |
Doorlopend (vanaf 2022)

J. Geluid

Doel: Het doel voor Geluid is om te (blijven) voldoen aan de wettelijke kaders en het aantal geluidgehinderden te verminderen.

Strategie	Acties
J.1 Verminderen aantal geluidgehinderden door het uitvoeren van de maatregelen in het actieplan Geluid en het uitvoeren en afhandelen sanering A- en B-lijst.	J.1.1 Uitvoeren actieplan Geluid.
	J.1.2 Uitvoeren en afhandelen sanering A- en B-lijst.
	J.1.3 Actualiseren Geluidskaarten.
	J.1.4 Actualiseren actieplan Geluid.
J.2 De akoestische kwaliteit aan laten sluiten bij de gebiedsfunctie en de belevingswaarde van de inwoners en gebruikers van dat gebied.	J.2.1 Adequate advisering in deze beleids- en uitvoeringsprocessen.
J.3 Het plaatsen van geluidsschermen langs de A16/A15.	J.3.1 Ontwikkeling geluidsscherm Ridderkerk West.
	J.3.2 Ontwikkeling geluidsscherm Ridderkerk Oosterpark.

J.1 Verminderen aantal geluidgehinderden door het uitvoeren van de maatregelen in het actieplan Geluid en het uitvoeren en afhandelen sanering A- en B-lijst.

J.1.1 | Uitvoeren actieplan Geluid. (85%)

De aanleg van de geluidsreducerend asfalt loopt voorspoedig. In 2022 zijn 5 wegen of gedeelten van wegen voorzien van stil asfalt. Inmiddels zijn, binnen de gehele looptijd van het actieplan, 10 van de 11 wegen voorzien van dit geluidsreducerende asfalt. Dit betreft enkel de wegen die gepland zijn binnen de planperiode.

J.1.2 | Uitvoeren en afhandelen sanering A- en B-lijst. (60%)

De A-lijst is volledig gesaneerd en afgehandeld. Voor de B-lijst staan er nog 2 projecten open die nog volledig moeten worden uitgevoerd.

J.1.3 | Actualiseren Geluidskaarten. (100%)

De geluidbelastingkaarten zijn in 2022 geactualiseerd.

J.1.4 | Actualiseren Actieplan Geluid. (0%)

Het Actieplan Geluid is voor de periode 2019 t/m 2023. In 2023 wordt het Actieplan geactualiseerd en krijgt een plek in het Programma Geluid en Lucht. Planning is om dit eind 2023 ter vaststelling aan te bieden.

J.2 De akoestische kwaliteit aan laten sluiten bij de gebiedsfunctie en de belevingswaarde van de inwoners en gebruikers van dat gebied.

J.2.1 | Adequate advisering in deze beleids- en uitvoeringsprocessen. (Gestart – volgens planning)

Dit is een doorlopend proces door het gehele jaar over een langere tijd.

Planning

J.1.1 Uitvoeren actieplan Geluid Doorlopend (vanaf 2021)	
J.1.2 Uitvoeren en afhandelen sanering A- en B-lijst 1-1-2021 tot 1-1-2022	
J.1.3 Actualiseren Geluidskaarten 1-1-2021 tot 1-1-2024	
J.1.4 Actualiseren Actieplan Geluid 1-1-2021 tot 1-1-2025	
KPI's	
Uitvoering maatregelen stil asfalt	Afhandelen Sanering A- en B-lijsten
Actualiseren geluidskaarten	Actualiseren actieplan geluid

Planning

J.2.1 Adequate advisering in deze beleids- en uitvoeringsprocessen Doorlopend (vanaf 2021)	
KPI's	
Adviesvoortgang 2021	

J.3 Het plaatsen van geluidsschermen langs de A16/A15.

J.3.1 | Ontwikkeling geluidsscherm Ridderkerk West. (100%)

Het scherm in Ridderkerk West is geplaatst. De officiële opening van het scherm is gepland in het voorjaar van 2023.

Het aanplanten van het groen zal in maart/april plaatsvinden.

J.3.2 | Ontwikkeling geluidsscherm Ridderkerk Oosterpark. (7%)

In het recent vastgestelde collegeprogramma staat: "De geplande ontwikkeling in het Oosterpark wordt heroverwogen." In januari 2023 ligt het voorstel voor aan de gemeenteraad.

De gemeenteraad heeft, na voorbereiding in 2022, in januari 2023 besloten aanvullend budget beschikbaar te stellen om de realisatie van het scherm mogelijk te maken.

Planning

J.3.1 Ontwikkeling geluidsscherm Ridderkerk West 1-1-2021 tot 31-12-2023	<div style="width: 100%;"><div style="width: 100%;"></div></div> 100%
J.3.2 Ontwikkeling geluidsscherm Ridderkerk Oosterpark 1-1-2021 tot 31-12-2024	<div style="width: 7%;"><div style="width: 7%;"></div></div> 7%
KPI's	
0/2 Klimaatadaptieplan opgesteld	

K. Externe Veiligheid

Doel: Het waarborgen en verbeteren van de externe veiligheid in de gemeente.

Strategie	Acties
K.1 Risico's van risicodragende activiteiten zo veel mogelijk minimaliseren (prioriteit woongebieden) en de handhaving van alle risicodragende activiteiten uitvoeren op een verantwoord niveau.	K.1.1 Adequate advisering in deze beleids- en uitvoeringsprocessen.
	K.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving door DCMR op orde via jaarlijkse werkplan.
K.2 Door externe veiligheid tijdig betrekken in het ruimtelijke ordeningsproces, worden risicovolle situaties voorkomen en/of opgelost.	K.2.1 Adequate advisering in deze beleids- en uitvoeringsprocessen.
K.3 Inwoners en bedrijven hebben gemakkelijk toegang tot betrouwbare informatie over milieugerelateerde risico's.	K.3.1 Frequent bijwerken risicokaart.
	K.3.2 Aansluiten bij Rijnmond Veilig.
K.4 Anticiperen bij rampbestrijding.	K.4.1 Adequate advisering bij calamiteit.

K.1 Risico's van risicodragende activiteiten zo veel mogelijk minimaliseren (prioriteit woongebieden) en de handhaving van alle risicodragende activiteiten uitvoeren op een verantwoord niveau.

K.1.1 | Adequate advisering in deze beleids- en uitvoeringsprocessen. (Gestart – volgens planning)

Dit is een doorlopend proces door het gehele jaar over een langere tijd.

K.1.2 | Vergunningverlening, toezicht en handhaving door DCMR op orde via jaarlijkse werkplan. (Gestart – volgens planning)

Dit is een doorlopend proces door het gehele jaar over een langere tijd. De DCMR voorziet ons van advies bij complexe projecten aan de hand van het opgestelde jaarlijkse werkplan.

K.2 Door externe veiligheid tijdig betrekken in het ruimtelijke ordeningsproces, worden risicovolle situaties voorkomen en/of opgelost.

K.2.1 | Adequate advisering in deze beleids- en uitvoeringsprocessen. (Gestart – volgens planning)

Advisering heeft plaatsgevonden op bijvoorbeeld de ontwikkelingen van Panatonni (vanwege vervoer van gevaarlijke stoffen over water) en het Oosterpark (vanwege ligging hogedruk aardgasleiding).

K.3 Inwoners en bedrijven hebben gemakkelijk toegang tot betrouwbare informatie over milieu gerelateerde risico's.

K.3.1 | Frequent bijwerken risicokaart. (Gestart – volgens planning)
Deze taak is belegd bij de DCMR Milieudienst zij verwerken altijd actueel alle data tot een actuele risicokaart. De gemeente zal hierop blijven monitoren of dit volgens afspraken gebeurt.

De kaart laat de risicobronnen binnen de gemeente zien en heeft dus met name betrekking op de milieukant. De informatie is te vinden op de website www.risicokaart.nl.

Planning

K.1.1 Adequate advisering in deze beleids- en uitvoeringsprocessen Doorlopend (vanaf 2022)	
K.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving door DCMR op orde via jaarlijkse werkplan Doorlopend (vanaf 2022)	

Planning

K.2.1 Adequate advisering in deze beleids- en uitvoeringsprocessen Doorlopend (vanaf 2021)	
--	--

Planning

K.3.1 Frequent bijwerken risicokaart Doorlopend (vanaf 2022)	
K.3.2 Aansluiten bij Rijnmond Veilig Doorlopend (vanaf 2022)	

K.3.2 | Aansluiten bij Rijnmond Veilig. (Gestart – volgens planning)

Dit betreft een doorlopend proces van betrokkenheid bij Rijnmond Veilig. De gemeente is hierbij aangesloten en de website is volledig operationeel om te gebruiken bij calamiteiten. Deze website geeft inzicht aan inwoners hoe te handelen bij een incident met gevaarlijke stoffen en heeft dus met name betrekking op de veiligheidskant. De informatie is te vinden op de website www.rijnmondveilig.nl.

K.4 Anticiperen bij rampbestrijding.

K.4.1 | Adequate advisering bij calamiteit. (Gestart – volgens planning)

Dit is een doorlopend proces door het gehele jaar over een langere tijd. Bij het optreden van een calamiteit vraagt de crisisorganisatie, DCMR of VRR, de gemeente om advies. Dit jaar is dit echter nog niet aan de orde geweest.

Planning

K.4.1 | Adequate advisering bij calamiteit | Doorlopend (vanaf 2021)

L. Communicatie

L.1 Actievere, doelgroepgerichte communicatie over Duurzaamheids thema's

Dit jaar is gestart met een pro-actieve inzet van communicatie. In 2021 zijn er veel plannen gemaakt, 2022 is het jaar van de uitvoering.

L.1.1 | Campagnematig werken

Door een andere communicatie aanpak te hanteren, kan er campagnematig gewerkt worden. Het voordeel hiervan is dat gemeente Ridderkerk gerichtere doelgroepen, per thema, kan bereiken.

L.1.2 | Campagnes Energiebesparen (100%)

In 2022 zijn we gestart met actief campagne voeren over Energiebesparen. De eerste campagnes zijn gericht op het stimuleren om inwoners meer te laten isoleren en ook te stimuleren om warmtepompen en zonnepanelen aan te schaffen. Tijdens de campagnes wordt gebruik gemaakt van een multimedia aanpak om zo meerdere doelgroepen gericht te bereiken.

L.1.2 | Nieuwe lay-out nieuwsbrief (100%)

De nieuwsbrief over duurzaamheid krijgt een nieuwe jas die past bij 2022 en 2023.

L.2 Duurzaamheidsplatform lanceren (Ongoing)

Voor 2022 en 2023 is de focus op het gebied van communicatie om het online Duurzaamheidsplatform binnen gemeentelijke website te lanceren. De huidige site, Onze Toekomst is Duurzaam, wordt vervangen. Zo blijft de content binnen de eigen kanalen van de gemeente Ridderkerk en is het eenduidig voor de bezoekers.

